

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY III
Liceum Plastycznego
w roku szkolnym 2020/2021

Nauczyciel Katarzyna Kawka

1. Krótka charakterystyka zespołu klasowego
  - **Klasa III LP** – przedmiot historia sztuki
  - Posiadane umiejętności i wiedza: uczeń w poprzedniej klasie zrealizował materiał z historii sztuki na poziomie rozszerzonym w układzie historyczno-problemowym do końca średniowiecza. Potrafi charakteryzować w układzie chronologicznym style i kierunki sztuki, dokonywać analizy omawianych dzieł sztuki oraz zna podstawowe techniki plastyczne.
2. Oczekiwane osiągnięcia ucznia w klasie opanowanie materiału z zakresu **historii sztuki: Renesans na północy Europy, Wstęp do sztuki barokowej, Barok – Klasycyzm – Sztuka XIX w.**; umiejętność charakterystyki oraz analizy dzieł sztuki, pisanie krótkich form literackich na temat sztuki, aktywność w realizacji projektów edukacyjnych, m.in. referatów, prezentacji multimedialnych, recenzji wystaw.

KRYTERIA OCENY

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

III. Aktywność na lekcji

IV. Systematyczność pracy

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE POZA POZIOM NAUCZANIA – stopień celujący

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wymagane wiadomości i umiejętności w 90 % (patrz. Wymagania dopełniające)

Rozwija i dokumentuje własne zainteresowania przedmiotowe. Dodatkową wiedzę nabywa w toku samodzielnych poszukiwań i przemyśleń

Posługuje się bogatym słownictwem z zakresu historii sztuki

Zna dzieje swojego regionu w zakresie wykraczającym poza poznany w czasie lekcji

Potrafi wymienić instytucje, które w regionie zajmują się promowaniem i współtworzeniem kultury.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.

Umie powiązać problematykę dotyczącą historii sztuki z zagadnieniami poruszonymi na innych przedmiotach.

Syntetyzuje szczegółowe informacje.
Samodzielnie interpretuje źródła.

III. Aktywność

Uczeń wykazuje szczególną aktywność przy realizacji różnych działań, a zwłaszcza prac samodzielnych, wykonuje je na szczególnie wysokim poziomie, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania. W pracach zespołowych często wykazuje pozycję lidera grupy, a jego wkład ma znaczący wpływ na pracę całego zespołu. Odpowiada na pytania szczególnie twórczo formułując krytyczne oceny i własne wnioski.

Bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Interesuje się aktualnościami związanymi z życiem artystycznym.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – ocena bardzo dobra

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności z zakresu minimum 90%, jest aktywny przy realizacji dodatkowych zadań, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania, w pracach zespołowych przyjmuje pozycję lidera grupy, samodzielnie i twórczo odpowiada na zadane przez nauczyciela pytania, interesuje się aktualnościami na temat życia artystycznego.

DZIAŁ: Sztuka renesansowa i manierystyczna w Europie Północnej

Uczeń ...

- opisuje architekturę rezydencjonalną we Francji, przebudowa Luwru w okresie renesansu
- charakteryzuje szkołę Fontainebleau,
- omawia architekturę manierystyczną w Niderlandach,
- charakteryzuje malarstwo niderlandzkie XVI w. (Pieter Bruegel St.)
- określa rolę twórczości Dürera,
- przedstawić twórczość innych artystów niemieckich: Lucasa Cranacha, Albrechta Altdorfera, Hansa Holbeina, tradycja średniowieczna w twórczości Matthiasa Grünewalda,
- wyjaśnia na czym polega tradycyjność dzieł malarzy niemieckich,
- wykazuje cechy renesansowo-manierystyczne na wybranych przykładach,
- wyjaśnia, jaki wpływ na malarstwo miała sytuacja polityczno-religijna,
- na podstawie cech stylistycznych identyfikuje środowisko artystyczne i czas, w którym powstało dzieło,

DZIAŁ: Sztuka renesansowa w Polsce

Uczeń ...

- przedstawia warunki rozwoju i czas trwania renesansu w Polsce,
- opisuje, jak rozwijał się renesans w Polsce,
- charakteryzuje mecenat królewski oraz realizacje renesansowe na Wawelu,

- opisuje historię powstania, bryłę, plan dekorację Kaplicy Zygmuntowskiej,
- omawia typy nagrobków na przykładach dzieł Berrecciego, Gucciego i Michałowicza,
- wskazuje wpływy sztuki włoskiej oraz niderlandzkiej i niemieckiej w sztuce polskiego renesansu,
- charakteryzuje renesansową architekturę świecką i sakralną na przykładach omawianych na lekcjach,
- przedstawia malarstwo portretowe i miniaturowe (m.in. Kodeks Baltazara Behema) oraz rzemiosło artystyczne rozwijające się głównie w kręgu mecenatu królewskiego
- omawia architekturę rezydencjonalną i obroną na przykładzie Zamku w Pieskowej Skale, Krasiczynie i in.
- przedstawia sytuację Gdańska w XVI i pocz. XVII w. oraz charakteryzując sztukę Gdańska
- wyjaśnia na przykładach pojęcie „niderlandyzmu” w sztuce Gdańska w XVI/XVII w.
- rozpoznaje dzieła sztuki poznane na lekcjach

DZIAŁ: Sztuka epoki baroku we Włoszech, Francji, Hiszpanii, Holandii, Flandrii, Niemczech i w Polsce

Uczeń potrafi:

- rozróżnić znaczenia pojęcia baroku rozumianego jako styl, epoka i postawa, geneza stylu
- określić warunki rozwoju, czas trwania i zasięg terytorialny sztuki epoki baroku,
- wyjaśnić jaki wpływ miał ruch kontrreformacji na rozwój nowych form w sztuce,
- omówić architekturę sakralną baroku na przykładzie kościoła Il Gesu oraz innych kościołów włoskich,
- omówić architekturę rezydencjonalną baroku na przykładach pałaców francuskich, hiszpańskich i niemieckich,
- przedstawić sytuację polityczną krajów niemieckich w XVII w. i omówić najważniejsze realizacje architektoniczne tych czasów,
- porównać architekturę epoki baroku w poszczególnych krajach,
- scharakteryzować życie i twórczość wybitnych artystów epoki, jak: Caravaggio, Bernini, Borromini, Velazquez, Poussin, de la Tour, Rembrandt, Rubens, Vermeer,
- zdefiniować terminy i pojęcia: *gesamtkunstwerk*, *iluzjonizm*, *luminizm*, *chiaroscuro*, *maniera tenebrosa*, *caravaggionizm*, *weduta*, *pejzaż idealny*, *sztafaż*, *portret reprezentacyjny*, *ogród francuski*,
- rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki barokowej,
- omówić barok jezuicki na przykładzie Il Gesu, nowe formy w architekturze na przykładzie dzieł Carla Maderny, Francesca Borrominiego i Gianlorenza Berniniego
- scharakteryzować ogólnie trendy w estetyce XVII wieku,
- przedstawić historię powstania i przemian nowożytnej bazyliki św. Piotra począwszy od planu Bramantego,
- na dowolnych przykładach omówić caravaggionizm,
- ukazać etapy rozwoju i wymienić przedstawicieli nowożytnego malarstwa iluzjonistycznego (od fresków Mantegny w Camera dei Spazi do frasków Andrea del Pozzo w San Ignazio w Rzymie),
- charakteryzować malarstwo wedutowe i freskowe weneckich mistrzów XVIII w., wykazuje ciągłość szkoły weneckiej (*colore*) - Tiepolo, Canale, Guardi,
- omówić nurt klasycyzujący w architekturze (styl Ludwika XIV, przebudowa Wersalu, nowy typ ogrodu,
- omówić założenie Vaux-Le-Vicomte (jako przykładu nowej rezydencji francuskiej),
- scharakteryzować rezydencje królewskie w Madrycie, Wersalu, Wiedniu, rzeźba parku wersalskiego (Girardon)

- scharakteryzować malarstwo francuskie XVII w.: pejzażowe Poussina i Lorraina, nurt barokowy w twórczości Geорга de La Tour oraz braci Le Nain, malarstwo portretowe (H. Rigaud, Ph. De Champaigne)
- przedstawić koncepcję vanitatywną w twórczości malarzy epoki baroku,
- scharakteryzować symbolizm w twórczości malarzy holenderskich i flamandzkich XVII i XVIII w.,
- na wybranych przykładach scharakteryzować termin *churrigueryzm*,
- scharakteryzować zespół architektoniczny Escorialu
- omówić życie i twórczość Diego Velazqueza,
- charakteryzować malarstwo hiszpańskie na przykładach dzieł Ribery, Murillo, Zurbarana,
- omówić malarstwo flamandzkie (cechy charakterystyczne), życie i twórczość Piotra Pawła Rubensa, twórczość Antoniego van Dycka, martwa natura i pejzaż w malarstwie flamandzkim,
- malarstwo holenderskie (cechy charakterystyczne), życie i twórczość Rembrandta van Rijn, twórczość Jana Vermeera van Delft i Fransa Halsy, scena rodzajowa, portret, martwa natura i pejzaż w twórczości malarzy holenderskich.
- wskazać, w jaki sposób styl życia i religia wpłynęła na twórczość malarzy holenderskich i flamandzkich, porównywać i wyciągać wnioski dotyczące różnic stylistycznych i treściowych dzieł środowiska flamandzkiego i holenderskiego,
- omówić wpływ Caravaggia na malarstwo holenderskie (np. obraz Król Dawid grający na harfie w otoczeniu aniołów malarza utrechckiego Hendricka ter Brugghena),
- przedstawić sytuację polityczną krajów niemieckich w XVIII w. ,
- przedstawić działalność Fischera von Erlach na przykładach Schonbrunn i kościoła Karola Borromeusza w Wiedniu,
- omówić architekturę Balthazara Neumanna na przykładach kościoła Vierzehnheiligen oraz pałacu biskupiego w Würzburgu,
- prezentować omawiane na lekcji rezydencje i kościoły krajów niemieckich,
- na przykładzie katedry św. Pawła w Londynie omawia twórczość Wrena,
- wymienić etapy rozwoju stylu barokowego w Polsce,
- na wybranych przykładach omówić polską architekturę, malarstwo i rzeźbę epoki baroku,
- omówić architekturę Warszawy czasów baroku i rokoka,
- rozpoznać wybrane dzieła artystów tworzących w XVII wieku (spoza kanonu podstawowego),
- scharakteryzować styl regencji i styl Ludwika XV,
- zdefiniować pojęcia i rozpoznać następujące ornamenty: rocaille, kogucie grzebienie,
- rozpoznać wybrane dzieła twórców czasów rokoka,
- omówić malarstwo Fragonarda, Watteau, Bouchera we Francji, Thomasa Gainsborough w Anglii, Jana Piotra Norblina w Polsce.

Dział: Sztuka neoklasycyzmu w Europie i w Polsce.

Uczeń potrafi:

- określić charakter, czas trwania i zasięg terytorialny sztuki neoklasycyzmu,
- scharakteryzować palladianizm i ogólnie neoklasycystyczną architekturę angielską oraz niemiecką
- wymienić fazy rozwoju architektury neoklasycystycznej we Francji (od Petit Trianon do sztuki empire),
- scharakteryzować malarstwo neoklasycyzmu,
- omówić twórczość wybitnych neoklasycystów działających w Europie Zachodniej i w Polsce,
- scharakteryzować sztukę czasów stanisławowskich i królewski mecenat,

- scharakteryzować ogólnie architekturę Warszawy czasów Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego,
- określić warunki rozwoju sztuki neoklasycyzmu,
- wykazać, w jaki sposób odkrycia archeologiczne wpłynęły na sztukę neoklasycyzmu,
- przedstawić ogólnie nowe teorie estetyczne,
- opisać początki muzealnictwa i historii sztuki,
- przedstawić główne założenia oświecenia,
- podać przykłady kształtowania i rozwoju XVIII wiecznych założeń urbanistycznych,
- wymienić cechy i opisać styl Stanisława Augusta Poniatowskiego,
- wymienić i opisać budowlę parku Łazienkowskiemu oraz podać nazwiska projektantów,
- przedstawić życie i twórczość architekta Warszawy – Dominika Merliniego,
- wymienić i rozpoznać neoklasycystyczne pałace Warszawy,

DZIAŁ: Sztuka XIX wieku (architektura XIX wieku, romantyzm, realizm, impresjonizm, postimpresjonizm, symbolizm, secesja)

ROMANTYZM

Uczeń ...

- określa genezę i czas trwania romantyzmu,
- przedstawia ogólną charakterystykę romantyzmu,
- przedstawia światopogląd i tendencje filozoficzne, które wpłynęły na rozwój postawy romantyków,
- wymienia źródła inspiracji i zakres ikonograficzny malarstwa romantycznego,
- przedstawia życie i twórczość Goya, charakteryzuje techniki graficzne, którymi posługiwał się Goya, zwłaszcza techniki metalowe,
- charakteryzuje realizm i wymienia jego przedstawicieli w malarstwie francuskim,
- przedstawia życie i twórczość Eugène Delacroix oraz określa znaczenie jego malarstwa i działalności artystycznej
- charakteryzuje twórczość przedstawicieli malarstwa romantycznego w Anglii i Niemczech: John Constable, William Turner, William Blake, Henri Füssli, Caspar David Friedrich
- przedstawia główne założenia i wybrane prace malarzy należących do Bractwa św Łukasza i ugrupowania nazarejczyków.
- wymienia innych malarzy romantycznych i przykłady ich dzieł,
- omawia cechy rzeźby romantycznej na przykładzie Marsylianki F. Rude'a
- przeprowadza analizę porównawczą obrazów romantycznych,
- wykazuje, w jaki sposób w romantyzmie integrowały się dyscypliny artystyczne i literatura,
- tworzy wypowiedzi na temat malarstwa romantycznego uwzględniając kontekst historyczny

ARCHITEKTURA XIX w.

Uczeń ...

- charakteryzuje style historyczne w architekturze XIX wieku,
- podaje przykłady realizacji neoromańskich, neogotyckich, neorenesansowych, neobarokowych oraz eklektycznych w Europie,
- potrafi samodzielnie odnaleźć inspiracje w wskazanych obiektach,
- wykazuje tradycyjność i nowoczesność architektury XIX w.,
- określa wpływ nowych technologii na architekturę 2 poł. XIX w.,

AKADEMIZM

Uczeń ...

- przedstawia tło rozwoju akademizmu,
- określa cechy kierunku, przedstawia hierarchię tematów i decorum akademickie,

- wymienia najważniejsze akademie europejskie,
- potrafi wskazać akademie artystyczne ważne dla polskich artystów XIX w.,
- wymienić przedstawicieli akademizmu europejskiego,
- wyjaśnia, w jaki sposób funkcjonowanie akademii wpływało na kształtowanie się malarstwa tego czasu,

PRERAFaelICI

Uczeń ...

- określa czas działalności i przyczyny zawiązania się grupy
- wskazuje źródła inspiracji grupy prerafaelitów,
- wymienia przedstawicieli bractwa i przykłady ich dzieł,
- wskazuje, jakie znaczenie miała działalność Prerafaelitów dla odnowy sztuk plastycznych

REALIZM

Uczeń ...

- odróżnia i wskazuje w historii sztuki przykłady realizmu rozumianego jako sposób obrazowania oraz realizmu – kierunku w sztuce XIX wieku,
- charakteryzuje twórczość barbizończyków,
- przedstawia twórczość Courbета, Corota, Milleta i Daumiera
- omawia twórczość Riepina i pieriedwiżników,

IMPRESJONIZM I POSTIMPRESJONIZM

Uczeń ...

- określa genezę powstania i czas trwania impresjonizmu,
- przedstawia charakterystykę kierunku,
- charakteryzuje twórczość Eduarda Maneta i wyjaśnia znaczenie jego malarstwa dla impresjonistów
- wyjaśnia, jaki wpływ na impresjonizm miały nowe odkrycia w zakresie optyki i rozpowszechnienie fotografii,
- określa rolę drzeworytów japońskich i charakteryzuje twórczość Jamesa McNeila Whistlera,
- omawia technikę malarską impresjonistów,
- opowiada na czym polega rewolucjonizm malarstwa impresjonistycznego,
- definiuje pojęcia: *dywizjonizm*, *kontrast dopełnieniowy*,
- przedstawia życie i twórczość Claude Moneta,
- charakteryzuje twórczość najwybitniejszych przedstawicieli kierunku (Monet, Renoir, Degas, Pissarro, Morisot, Sisley)
- formułuje wypowiedź na temat rewolucyjności impresjonizmu
- przeprowadza opis i dokonuje analizy dzieł impresjonistów
- przeprowadza analizy porównawcze obrazów impresjonistów i realistów wykazując różnorodność stylistyczną
- wymienia i charakteryzuje kierunki malarstwa postimpresjonistycznego,
- omawia życie i twórczość wybitnych postimpresjonistów (van Gogh, Gauguin, Cézanne, Toulouse-Lautrec, Seurat)
- określa rolę postimpresjonistów w kształtowaniu nowoczesnych kierunków w sztuce
- wyjaśnia pojęcia: *pointylizm*, *neoimpresjonizm*, *klauzonizm (cloisonizm)*, *litografia*, *plakat*

SYMBOLIZM XIX W.

Uczeń ...

- wyjaśnia termin symbolizm i podaje przykłady sztuki symbolicznej we wcześniejszych wiekach,

- charakteryzuje symbolizm jako postawę i kierunek w XIX wieku,
- wyjaśnia znaczenie malarstwa Gustave'a Moreau i Arnolda Böcklina i Pierre Puvis de Chavannes dla symbolizmu k. XIX w.
- przedstawia okoliczności powstania kierunku, manifest poetów francuskich,
- określa symbolizm jako akt tworzenia dzieła totalnego, kult „muzyczności” i korespondencja sztuk,
- wymienia przedstawicieli symbolizmu i podaje przykłady ich dzieł,
- podaje czas działania, genezę i założenia grupy nabistów,
- interpretuje teksty artystów wskazując ich wpływ na kształtowanie się sztuki,
- dokonuje opisu i analizy dzieł symbolistów,

ARTS & CRAFTS

Uczeń ...

- charakteryzuje ruch na rzecz odrodzenia sztuk plastycznych i rzemiosła artystycznego w Anglii w drugiej połowie XIX wieku,
- przedstawia idee Johna Ruskina i określa ich wpływ na powstanie ruchu,
- charakteryzuje twórczość Williama Morrisa
- wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność artystów Arts & Crafts na rozwój secesji,
- przedstawia działalność podobnych ugrupowań artystycznych w Europie przełomu XIX i XX w. (Warsztaty Wiedeńskie i Warsztaty Krakowskie).

RZEŹBA XIX W.

Uczeń ...

- przedstawia ewolucję rzeźby XIX w. od klasycyzmu,
- omawia proces powstawania rzeźb i funkcjonowanie warsztatu pracy,
- wskazuje na romantyczny charakter rzeźb François Rude,
- charakteryzuje wybrane prace innych twórców (Daumier, Degas, Carpeaux),
- omawia życie i twórczość Augusta Rodin oraz określa znaczenie jego twórczości,
- wskazuje na inspiracje tradycją oraz nowatorstwo rzeźb Rodina

MALARSTWO POLSKIE XIX w. – romantyzm, historyzm, realizm.

Uczeń ...

- charakteryzuje twórczość Piotra Michałowskiego i Artura Grottgera,
- wyjaśnia, jaką rolę pełniło malarstwo historyczne w Polsce oraz przedstawia życie i twórczość Jana Matejki (z podziałem na fazę związaną z obrachunkiem sumienia i fazę „ku pokrzepieniu serc”)
- wymienia inne przykłady malarstwa romantycznego i historycznego
- omawia charakterystyczne motywy twórczości Juliusza i Wojciecha Kossaków
- charakteryzuje polskie malarstwo akademickie
- przedstawia początki polskiego malarstwa pejzażowego,
- charakteryzuje malarstwo rodzajowe i realistyczne środowiska krakowskiego na przykładzie twórczości A. Kotsisa i warszawskiego na przykładzie twórczości W. Gersona, F. Kostrzewskiego, J. Szermentowskiego
- przedstawia realizm nowego pokolenia malarzy: twórczość Maksymiliana i Aleksandra Gierymskich oraz Józefa Chełmońskiego,
- omawia krytykę artystyczną Stanisława Witkiewicza i rolę czasopism artystycznych,
- przedstawić polskie malarstwo portretowe w XIX wieku (m.in. Henryka Rodakowskiego)

SECESJA I MODERNIZM W SZTUCE MŁODOPOSLKIEJ

Uczeń ...

- określa czas trwania, genezę i europejskie nazwy secesji,

- charakteryzuje secesję jako styl, wymienić jego cechy,
- wskazuje przykłady dzieł secesyjnych w różnych ośrodkach,
- definiuje pojęcie: *modernizm*
- określa genezę powstania epoki Młodej Polski, przedstawia warunki rozwoju sztuki; integrację środowisk artystycznych, rolę czasopism (warszawskiej „Chimery” i krakowskiego „Życia”, cechy modernizmu; różnorodność kierunków i tendencji w malarstwie polskim, przedstawia recepcje impresjonizmu w malarstwie polskim (Władysław Podkowiński, Józef Pankiewicz, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Olga Boznańska, Stanisław Wyspiański),
- wymienia kierunki i tendencje artystyczne, które ujawniły się w tej epoce (symbolizm, secesja, wczesny ekspresjonizm, ludomania),
- omawia twórczość najwybitniejszych przedstawicieli Młodej Polski, sztuka Młodej Polski na wybranych przykładach;
- przedstawia wybitnych przedstawicieli młodopolskich (Julian Fałat, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Władysław Ślewiński, Jacek Malczewski, Jan Stanisławski, Olga Boznańska, Witold Wojtkiewicz, Konrad Krzyżanowski); rzeźba (Xawery Dunikowski, Konstanty Laszczyński, Jan Szczepkowski),
- konstruuje wypowiedzi dotyczące twórczości artystów działających na przełomie wieków XIX i XX, uwzględniając konteksty historyczne, literackie i filozoficzne,

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

- rozróżnić znaczenia pojęcia baroku rozumianego jako styl, epoka i postawa,
  - odróżnić styl barokowy od klasycyzmu XVII-wiecznego,
  - ukazać etapy rozwoju i wymienić przedstawicieli nowożytnego malarstwa iluzjonistycznego (od fresków Mantegny w Camera dei Spozi do frasków Andrea del Pozzo w San Ignazio w Rzymie),
  - porównać twórczość rzeźbiarską Berniniego i Algardiiego
  - porównać wnętrza, fasadę i dekorację kościołów renesansowych i barokowych
  - przeprowadzić dokładną analizę treści i formy wskazanych dzieł .
  - przeprowadzić analizę porównawczą wybranych dzieł renesansowych i manierystycznych,
  - przeprowadzić analizę dzieł sztuki artystów XVII w. – XIX w. (spoza kanonu podstawowego),
  - rozróżnić znaczenia pojęcia baroku rozumianego jako styl, epoka i postawa, geneza stylu
  - porównać wnętrza, fasadę i dekorację kościołów renesansowych i barokowych, klasycyzmu i budowli XIX-wiecznego historyzmu
  - dokonać analizy porównawczej dzieł renesansowych i barokowych
  - przeprowadzić analizę treści i formy wybranych dzieł czasów rokoka.
  - odróżnić styl barokowy od klasycyzmu XVII-wiecznego,
  - określić wpływ religii protestanckiej na kształtowanie się sztuki holenderskiej,
  - przeprowadzić analizę treści i formy omawianych na lekcji dzieł.
  - przeprowadzić dokładną analizę treści i formy dzieł sztuki neoklasycyzmu.
  - opisać architekturę i założenia ogrodowe XVIII wiecznych rezydencji magnackich w Polsce (Puławy, Arkadia pod Nieborowem),
  - opisać wygląd i rozpoznać na ilustracjach przykładowe polskie dwory z XVIII wieku,
  - przeprowadza analizy dzieł sztuki XIX wieku tworząc właściwe syntetyczne wnioski,
  - interpretuje teksty źródłowe i inne teksty kultury, odnosi je do poznanych na zajęciach dzieł sztuki
  - analizuje i interpretuje dzieła sztuki secesyjnej i modernistycznej
  - analizuje i interpretuje teksty filozofów, literatów lub artystów wskazując ich wpływ na charakter sztuki przełomu wieków,
- Uczeń rozpoznaje i analizuje pod względem formy i treści dzieła:

RENEZANS I MANIERYZM W PÓŁNOCNEJ EUROPIE

- szkoła Fontainebleau – Diana łowczyni,
- Francois Clouet – Franciszek I,
- Zamek w Chambord,
- Pierre Lescot – renesansowa przebudowa Luwru,
- Cornelis Floris de Vriendt – Ratusz w Antwerpii,
- Pieter Bruegel Starszy – Upadek Ikara, Kraina lenistwa, Ślepcy, Wesele chłopskie, Wieża Babel, Walka karnawału z postem, cykl Pory roku: Myśliwi na śniegu,
- Albrecht Dürer – Autoportret (jako Chrystus), Melancholia, graficzna wersja Adama i Ewy, Czterech jeźdźców Apokalipsy, Zając,
- Hans Holbein Młodszy – Portret Henryka VIII, Ambasadorowie,
- Lucas Cranach Starszy – Wenus i Amor (akty), Portret Marcina Lutra.

SZTUKA RENESANSU I MANIERYZMU W POLSCE

- Franciszek Florentczyk, Bartolomeo Berrecci – zamek na Wawelu (krużganki, renesansowe wnętrza),
- Bartolomeo Berecci – Kaplica Zygmuntowska (bryła, plan, wnętrze), nagrobek Zygmunta Starego,
- Sala wawelskie – Sala poselska,
- Santi Gucci – zamek w Baranowie (plan, bryła z zewnątrz, dziedziniec), nagrobek Stefana Batorego, Zygmunta Augusta, nagrobek Anny Jagiellonki,
- Zamość (plan i widok ogólny na ratusz oraz kamienice),
- Giovanni Battista di Quadro z Lugano - Ratusz w Poznaniu (bryła),
- Kamienice braci Przybyłów w Kazimierzu Dolnym (elewacje),
- Jan Maria Padovano – attyka krakowskich Sukiennic,
- Arrasy wawelskie z kolekcji Zygmunta Augusta,
- Portret Anny Jagiellonki i Stefana Batorego Marcina Kobra,
- Kodeks Baltazara Behema – miniatura Ludwisarz,
- Antoni van Opbergen – Wielki Arsenał w Gdańsku (fasada),
- Hans Vredemann de Vries, Izaak van den Blocke – Sala Czerwona w ratuszu gdańskim.

SZTUKA EPOKI BAROKU

SZTUKA BAROKOWA WE WŁOSZACH

- Jacopo da Vignola, Giacomo della Porta - kościół Il Gesu (plan, przekrój, fasada),
- Carlo Maderna – fasada bazyliki św. Piotra w Rzymie,
- Gianlorenzo Bernini - kościół San Andrea na Kwirynale (fasada, plan), plac i kolumnada przed Bazyliką św. Piotra w Rzymie (plan, bryły), Scala Regia w Watykanie, Dawid, Apollo i Dafne, Konfesja nad grobem św. Piotra, Ekstaza św. Teresy, Tron św. Piotra, Nagrobek papieża Urbana VIII, Fontanna Czterech Rzek,
- Niccolò Salvi – Fontanna di Trevi w Rzymie,
- Francesco Borromini - kościół San Carlo alle Quattro Fontane (plan, fasada), kościół San Ivo w Rzymie (plan i fasada),
- Baldassare Longhena - kościół Santa Maria della Salute w Wenecji (plan, bryła),
- Michelangelo Merisi da Caravaggio – Kosz z owocami, Chory Bachus, Lutnista, cykl obrazów ze św. Mateuszem z kaplicy Contarelli w San Luigi dei Francesci w Rzymie, Złożenie do grobu, Wieczerza w Emaus, Śmierć Marii Dawid z głową Goliata, Nawrócenie Szawła, Męczeństwo św. Piotra,
- Artemisia Gentileschi - Judyta i Holofernes,

- Annibale Carracci – Triumf Bachusa i Ariadny fresk w Palazzo Farnese w Rzymie, Jedzący fasolę,
- Andrea del Pozzo – freski z kościoła San Ignazio w Rzymie,
- Pietro da Cortona - Gloryfikacja rządów Urbana VIII (fresk w Pałacu Barberini w Rzymie),
- Giambattista Tiepolo - freski w pałacu biskupim w Würzburgu,
- Antonio Canale - Widok kościoła San Giorgio Maggiore,
- Francesco Guardi – Gondola na lagunie o zmierzchu.

SZTUKA BAROKOWA W HISZPANII

- Escorial (plan, elewacja),
- Churriguera - ołtarz w San Esteban w Salamance,
- churrigueryzm – wnętrze zakrystii kartuzów w Grenadzie,
- Diego Rodriguez de Silva y Velazquez - Stara kucharka, Infantka Małgorzata, Portret Filipa IV, Poddanie Bredy, Portret Innocentego X, Panny dworskie (Las Meninas), Wenus z lustrem , Prządki,
- Jose de Ribera – Męczeństwo św. Filipa, Męczeństwo św. Sebastiana (MNW)
- Francisco de Zurbarán - Martwa natura z czterema naczyniami, Św. Franciszek cudem zabalsamowany,
- Esteban Bartolomé Murillo – Immaculata.

SZTUKA EPOKI BAROKU WE FRANCJI

- Charles le Brun, Louis le Vau - pałac Vaux le Vicomte (plan, bryła),
- Charles le Brun, Louis le Vau, Andre le Notre, Jules Hardouin-Mansart - Wersal, (pałac wraz z założeniem ogrodowym, plan, bryła, elewacja frontowa i ogrodowa, Galeria Zwierciadlana),
- Jules Hardouin-Mansart - kościół des Invalides w Paryżu (plan, bryła),
- Claude Perrault - wschodnia fasada Luwru,
- Georges de la Tour - Znalezienie ciała św. Sebastiana, Pracownia stolarska św. Józefa, Św. Maria Magdalena pokutująca (z lustrem),
- Claude Lorrain - Lądowanie Kleopatry w Tarsie, Odjazd św. Urszuli,
- Nicolas Poussin - Et in Arcadia Ego, Pogrzeb Fokiona,
- Bracia Le Nain – Portret rodziny chłopskiej,
- Philippe de Champaigne – Portet kardynała Richelieu,
- Hyacinthe Rigaud -Portret Ludwika XIV w stroju koronacyjnym,
- Pierre Puget – Milon z Krotonu,
- François Girardon - Apollo z nimfami (Wersal, ogród),
- Antone Coysevox – Ludwik XIV przekraczający Ren – relief z Salonu Wojny w Wersalu.

SZTUKA EPOKI BAROKU WE FLANDRII I HOLANDII

- Pieter Paul Rubens - Autoportret z Izabelą Brandt, Podniesienie Krzyża, Zdjęcie z krzyża z Antwerpii, Porwanie córek Leukippa, Przybycie Marii Medycejskiej do Marsylii, Krajobraz z tęczę, Trzy Gracje, Helena Fourment w futrze,
- Jacob Jordaens - Król pije,
- Anton van Dyck - Portret Karola I na łowach,
- Frans Snyders –Spizarnia,
- Jan Bruegel Aksamitny –Bukiet,
- Rembrandt Hermes van Rijn – Lekcja anatomii doktora Tulpa, Wymarsz strzelców, Danae, Hendrijke kąpiąca się w rzece, Portret Tytusa, Autoportret – Rembrandt jako apostoł Paweł, Autoportret z Saskią na kolanach, Powrót syna marnotrawnego, Krajobraz z trzema krzyżami (grafika), Pejzaż z miłosiernym Samarytaninem, Ćwierć wołu,

Dziewczyna w ramie obrazu i Uczony przy pulpicie (w Zamku Królewskim w Warszawie),

- Frans Hals - Regentki domu starców w Haarlemie, Wesoły bibosz, Czarownica z Haarlemu (Stara pijaczka),
- Jan Vermeer van Delft – Czytająca list (z Drezna), Kobieta ważąca perłę, Widok Delft, Alegoria malarstwa, Koronczarka, Nalewająca mleko, Dziewczyna z perłą, Uliczka,
- Jan Steen – Zwariowane gospodarstwo,
- Pieter de Hooch – Kobieta z dziećmi,
- Gerard ter Borch – Napomnienie ojcowskie,
- Jacob van Ruisdael – Wiatrak w Wijk,
- Willem van der Velde – Wystrzał dział,
- Willem Claesz Heda – Martwa natura (Śniadanie),
- Hendrick ter Brugghen – Dawid grający na harfie,
- Jacob van Campen – Ratusz w Amsterdamie,
- Christopher Wren – katedra św. Pawła w Londynie,
- Johann Bernhard Fisher von Erlach – kościół św. Karola Boromeusza w Wiedniu (fasada, plan, wnętrze), pałac Schönbrunn w Wiedniu,
- Lucas Hildebrandt – Belweder w Wiedniu,
- Balthazar Neumann – kościół Vierzehnheiligen, Pałac biskupi w Würzburgu,
- Matthäus Daniel Pöppelmann – Zwinger w Dreźnie,
- Cosma Damian i Egid Quirin Asam – kościół Jana Nepomucena w Monachium, ołtarz Wniebowzięcia NMP w kościele klasztorным w Rohr,
- Georg von Knobelsdorff – Pałac Sanssuci w Poczdamie,
- Dominikus Zimmermann – Kościół pielgrzymkowy w Wies.

SZTUKA EPOKI ROKOKA

- ornament rocaille,
- ceramika rokokowa np. z Miśni,
- Gabriel Germain Boffrand – hotel Soubise w Paryżu (wnętrze z Salonem księżnej),
- Antoine Watteau – Odjazd na Cyterę, Szyld Gersainta, Gilles,
- François Boucher – Kąpiel Diany, Toaleta Wenus,
- Jean-Honoré Fragonarda – Huśtawka,
- Jan Piotr Norblin – Towarzystwo na wycieczce w parku,
- Jean-Baptiste Simeon Chardin – Modlitwa przed posiłkiem, Stół kredensowy, Martwa natura z zabitym płaszczką,
- Etienne Maurice Falconet – Pomnik Piotra I w Petersburgu,
- Ignaz Günther – Zwiastowanie,
- Thomas Gainsborough – Robert Andrews z żoną, Błękitny chłopiec, Poranna przechadzka,
- Sir Joshua Reynolds – Portret Nelly O'Brien,
- William Hogarth – W salonie pani z cyklu Modne małżeństwo (wersja olejna i graficzna).

SZTUKA EPOKI BAROKU I ROKOKO W POLSCE

- Giovanni Trevano – kościół św. Piotra i Pawła w Krakowie (fasada, bryła, plan),
- Jan Trevano – Zamek Królewski w Warszawie, Pałac Biskupów krakowskich w Kielcach,
- Tylman z Gameraen – kościół św. Anny w Krakowie, kościół Sakramentek w Warszawie, pałac Krasińskich w Warszawie,
- Karol Bay – kościół Wizytek w Warszawie,
- Zamek Ossolińskich – Krzyżtopór w Ujeździe,
- Zamek w Podhorcach,
- Augustyn Locci – pałac w Wilanowie (bryła, plan, wnętrza),
- Pałac Branickich w Białymstoku,

- Konstanty Tencalla, Clemente Molli – Kolumna Zygmunta,
- warsztat włoski - dekoracja sztukatorska kaplicy Pana Jezusa w Tarłowie z fragm. Rozmowa Śmierci ze szlachcicem (Taniec Śmierci),
- Baltazar Fontana – dekoracja sztukatorska wnętrza kościoła św. Anny w Krakowie,
- Tommaso Dolabella – Portret Stanisława Tęczyńskiego,
- Anonim - Portret trumienny Stanisława Woyszy,
- portret Łukasza Opalińskiego,
- Bartłomiej Strobel – Portret Władysława Dominika Zasławskiego-Ostrogskiego,
- Daniel Schulz – Portret Jana Kazimierza (w popiersiu)
- Jerzy Eleuter Szymonowicz-Siemiginowski – Jan III pod Wiedniem, Św. Anna Samotrzcę, dekoracje malarskie w Wilanowie (plafony: Zima, Lato, Jesień i Wiosna)
- Anonim – Taniec śmierci (z kościoła Bernardynów w Krakowie).

SZTUKA KLASYCYZMU

- Jacques Ange Gabriel – Petit Trianon (obie fasady) w Wersalu,
- Jacques-Germain Soufflot – kościół św. Genowefy w Paryżu (plan, bryła, fasada),
- Claude-Nicolas Ledoux – Rogatki paryskie, założenie urbanistyczne Arc-et-Senans,
- Étienne-Louis Boullée – Projekt mauzoleum Newtona,
- Charles Percier, Pierre Fontanie – Łuk Triumfalny na placu Carrousel w Paryżu,
- Jean François Chalgrin – Łuk na Placu Gwiazdy w Paryżu,
- Pierre Vignon – kościół św. Magdaleny w Paryżu,
- Karl Friedrich Schinkel – Nowy Odwach i Altes Museum (plan, fasada) w Berlinie,
- Carl Gotthard Langhans – Brama Brandenburska w Berlinie,
- Lord Burlington (Richard Boyle) i William Kent – Chiswick House (willa wraz z parkiem),
- Robert Smirke – British Museum w Londynie,
- Jacques-Louis David – Przysięga Horacjuszy, Śmierć Marata, Sabinki, Śmierć Sokratesa, Portret pani Recamier, Bonaparte na przełęczy św. Bernarda, Koronacja Napoleona, Portret Stanisława Kostki Potockiego (z Wilanowa),
- Jean Auguste Dominique Ingres – Źródło, Wielka Odaliska, Łazienka turecka, Portret panny Riviere,
- Antonio Canova – Amor i Psyche, Portret Pauliny Borghese, Henryk Lubomirski jako Amor,
- Bertel Thorvaldsen – Pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, Pomnik Kopernika, Ganimedes i orzeł.

SZTUKA KLASYCYZMU W POLSCE

- Dominik Merlini – Pałac Na Wodzie (fasady południowa, bryła, wnętrza), pałac Królikarnia (plan, elewacje), Sala Rycerska i Prospektowa w Zamku Królewskim,
- Jan Chrystian Kamsetzer – Teatr na Wyspie w Łazienkach, fasada północna Pałacu na Wodzie,
- Szymon Bogumił Zug – kościół ewangelicko-augsburski w Warszawie (plan, bryła, fasada), Świątynia Diany i Park Arkadia k. Nieborowa,
- Stanisław Zawadzki – Pałac w Śmiełowie, Pałac w Lubostroniu,
- Chrystian Piotr Aigner – kościół św. Aleksandra w Warszawie, Pałac i park w Puławach (Świątynia Sybilli),
- Jakub Kubicki – Belweder w Warszawie (bryła),
- Antonio Corazzi – Teatr Wielki w Warszawie, Pałac Towarzystwa Przyjaciół Nauk (tzw. Pałac Staszica), Pałac Komisji Rządowej Przychodu i Skarbu, Pałac Ministra Skarbu przy Pl. Bankowym w Warszawie,

- Marceli Bacciarelli – Portret Stanisława Augusta Poniatowskiego z klepsydrą, Stanisław August Poniatowski w stroju koronacyjnym,
- Bernardo Bellotto (zw. Canaletto) – Kolumna Zygmunta od strony Wisły, Krakowskie Przedmieście, Widok Warszawy od strony Pragi,
- Antoni Brodowski – Portret brata Karola,
- Jakub Tatarkiewicz – Umierająca Psyche.

ROMANTYZM

- Francisco Goya y Lucientes – Maja naga, Maja ubrana, Gdy rozum śpi budzą się potwory (akwaforta z akwatintą z cyklu Kaprysy), Rozstrzelanie powstańców madryckich, Autoportret (w wieku dojrzałym), Portret księżnej Alba z 1785 r., Rodzina Karola IV, Saturn pożerający swe dzieci,
- Théodore Géricault – Tratwa Meduzy, Oficer szaserów,
- Eugène Delacroix – Dante i Wergiliusz w piekle, Wolność wiodąca lud na barykady, Śmierć Sardanapala, Scena z masakry na Chios, Kobiety algierskie, Portret Chopina,
- Caspar David Friedrich – „Nadzieja” w lodach, Podróżnik po morzu chmur, Mężczyzna i kobieta zapatrzeni w księżyc, Opactwo w dąbrowie, Mnich nad brzegiem morza, Krzyż w górach, Kredowe skały Rugii,
- William Blake – Przedwieczny,
- Johann Heinrich Füssli – Koszmar (Nocne mary),
- Joseph William Turner – Szybkość, para, deszcz, Ostatnia droga Téméraire’a, Burza śnieżna, Pożar Parlamentu londyńskiego,
- John Constable – Wóz siana, Katedra w Salisbury (wersja z 1823 r.)
- Johann Friedrich Overbeck – Italia i Germania,
- François Rude – Wymarsz ochotników (Marsylianka).

ARCHITEKTURA XIX WIEKU

- Strawberry Hill w Londynie Horace Walpole’a,
- Henri Labrouste – Biblioteka św. Genowefy w Paryżu,
- John Nash – Pawilon królewski w Brighton (bryła),
- Charles Barry – Parlament w Londynie (bryła),
- Zamek Neuschwanstein (bryła),
- Karl Friedrich Schinkel – pałac w Kórniku (bryła),
- Charles Garnier – opera w Paryżu (bryła, fasada),
- Paul Abadie – Bazylika Sacré-Coeur w Paryżu,
- Joseph Paxton – Pałac Kryształowy w Londynie (zdjęcia i rekonstrukcje),
- Gustave Eiffel – wieża w Paryżu,
- Franciszek Maria Lanci – Żółta Karczma na Służewie w Warszawie,
- Henryk Marconi – Hotel Europejski w Warszawie,
- Józef Pius Dziekoński – Kościół św. Floriana na Pradze w Warszawie,
- Jan Zawiejski – Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie,
- Louis Sullivan – Auditorium Building w Chicago.

SZTUKA AKADEMIZMU

- Thomas Couture – Rzymianie okresu upadku,
- Alexandre Cabanel – Narodziny Wenus,
- William – Adolphe Bouguereau - Narodziny Wenus,
- Henryk Siemiradzki – Dirce chrześcijańska, Pochodnie Nerona, Kurtyna Teatru Słowackiego w Krakowie.

PRERAFaelICI

- John Everett Millais – Ofelia, Chrystus w pracowni stolarskiej,
- Dante Gabriel Rossetti – Zwiastowanie,
- William Holman Hunt – Przebudzone sumienie,
- Edward Burne-Jones – Złote schody.

REALIZM W MALARSTWIE

- Gustave Courbet – Kamieniarze, Atelier malarza, Dzień dobry, panie Courbet, Pogrzeb w Ornans,
- Camille Corot – Wspomnienie z Mortefontaine, Katedra w Chartres,
- Jean François Millet – Anioł Pański, Zbierające kłosa, Siewca,
- Theodore Rousseau – Dęby w Apremont,
- Józef Szermentowski – Odpoczynek oracza,
- Honore Daumier – Pracznia, Ulica Transnonain w Paryżu,
- Ilija Riepin – Burlacy na Włodze.

WOKÓŁ IMPRESJONIZMU

- Edouard Manet - Olimpia, Śniadanie na trawie, Bar w Folies-Bergère, Atelier w łódce, Rozstrzelanie cesarza Maksymiliana (1867-68),
- Claude Monet – Impresja, Wschód słońca, Dworzec Saint Lazare (Przynajmniej dwie wersje), Katedra w Rouen (przynajmniej trzy wersje), Stogi (dwie wersje), Nenufary (dwie wersje), Mostek japoński,
- Edgar Degas – Primabalerina, Klasa tańca, Wyścigi konne (Jeźdźcy. Amatorzy),
- Camille Pissarro – Czerwone dachy,
- Pierre-Auguste Renoir – Wielkie kąpiące się, Moulin de la Galette, Śniadanie wiosłarzy, Huśtawka, Akt w słońcu,
- Berthe Morisot – Kołyska,
- James McNeil Whistler – Symfonia w bieli nr 2, Aranżacja szarości i czerni nr 1 (Portret matki artysty).

POSTIMPRESJOZNI

- George Seurat – Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte, Cyrk,
- Paul Cézanne - Dom wisielca, Martwa natura z kuchennym stołem, Góra Sainte-Victoire (kilka wersji), Autoportret, Chłopiec w czerwonej kamizelce, Grający w karty, Wielkie kąpiące się,
- Vincent van Gogh – Buty, Jedzący kartofle, Portret Ojca Tanquy, Nocna kawiarnia, Autoportret (z 1888 r.), Autoportret z zabandażowanym uchem, Droga z cyprysami, Słoneczniki (przynajmniej dwie wersje), Sypialnia van Gogha, Kruki nad łanem zboża, Gwiazdzista noc,
- Henri de Toulouse-Lautrec - Moulin Rouge, Les Ambassadeurs Aristide Bruant, Jane Avril w Jardin de Paris, Yvette Gilbert, W salonie, Divan Japonai,
- Paul Gauguin - Wizja po kazaniu – walka Jakuba z aniołem, Autoportret z Żółtym Chrystusem, Ta Matete, Manao Tupapau, Nevermore, Kobiety na plaży, Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy?

SYMBOLIZM W MALARSTWIE

- Gustave Moreau – Edyp i Sfinks, Zjawia,
- Puvis de Chavannes – Biedny rybak,
- Arnold Böcklin – Wyspa umarłych (wersja z 1880 r.),
- Odilon Redon – Oko jako dziwaczny balon (litografia),
- Paul Serusier – Talizman,

- Pierre Bonnard – Akt w kontrapoście,
- Maurice Denis – Muzy.

ARTS & CRAFTS MOVEMENT

- William Morris, Philips Webb – Red House w Londynie,
- William Morris, Philip Webb – Meble (wybrany przykład) oraz tapeta z motywem kwiatów polnych (1876r.).

RZEŹBA XIX WIEKU

- François Rude – Marsylianka (rzeźba z Łuku Triumfalnego na Placu Gwiazdy),
- Honore Daumier – Ratapoil,
- Edgar Degas – Czternastoletnia tancerka,
- Jean-Baptiste Carpeaux – Taniec,
- Auguste Rodin – Myśliciel, Katedra, Pocałunek, Ręka Boga, Mieszczanie z Calais, Danaida,
- Camille Claudel – Fala.

MALARSTWO POLSKIE XIX WIEKU (Romantyzm, Historyzm, Akademizm, Realizm)

- Piotr Michałowski – Seńko, Napoleon na siwym koniu, Bitwa pod Somosierrą (wersja z ok. 1837 r.),
- Artur Grottger – Pożegnanie powstańca, rysunki: Kucie kos, Bój (z cyklu Litwania),
- Jan Matejko - Stańczyk, Rejtan – Upadek Polski, Kazanie Skargi, Hołd Pruski, Bitwa pod Grunwaldem, Poczet królów polskich, Konstytucja 3 Maja
- Henryk Rodakowski – Portret matki, Portret generała Henryka Dembińskiego,
- Józef Simmler – Śmierć Barbary Radziwiłłówny,
- Juliusz Kossak – Polowanie z sokołem, Stadnina na Podolu,
- Wojciech Kossak, Jan Styka – Panorama Racławicka (fragment z Kościuszką),
- Józef Brandt – Pojmanie na arkan,
- Aleksander Kotsis – Ostatnia chudoba,
- Wojciech Gerson – Cmentarz w Zakopanem,
- Józef Szermentowski – Bydło schodzące do wodopoju,
- Maksymilian Gierymski – Pikieta powstańcza,
- Aleksander Gierymski – Altana w ogrodzie (oraz studia do obrazu), Żydówka z pomarańczami, Święto Trąbek, Wieczór nad Sekwaną, Trumna chłopska,
- Józef Chełmoński – Czwórka, Bociany, Kuropatwy na śniegu, Babie lato.

SECESJA I MODERNIZM

- Antonio Gaudi – Casa Mila, Sagrada Familia (fasada) w Barcelonie,
- Hektor Guimard – Wejścia do paryskiego metra,
- Victor Horta – Maison Tassel (klatka schodowa) w Brukseli,
- Joseph Olbrich – pałac Secesji wiedeńskiej (bryła),
- James Whistler – Pawia sala (wystrój),
- Emil Gallé – przykładowy wazon,
- Aubrey Beardsley – Pawia suknia, Salome,
- Gustav Klimt – Pocałunek, Judyta i Holofores,
- Alfons Mucha – plakat reklamujący bibułki „Job”,
- Edward Munch – Krzyk, Madonna, Taniec życia,
- Stanisław Wyspiański – Planty o świcie, wystrój wnętrza domu Towarzystwa Lekarskiego w Krakowie, witraże i polichromie kościoła Franciszkanów w Krakowie, Bóg Ojciec (witraż), kartony do witraży wawelskich, Staś, Mietek, Podwójny portret Elizy Pareńskiej, Autoportrety, cykl Widok na kopiec Kościuszki,

- Jacek Malczewski – Melancholia, Introdukcja, Błędne koło, Krajobraz z Tobiaszem, Zatruta studnia (1906, Poznań), Thanatos (1902, Warszawa),
- Witold Wojtkiewicz – Kruczata dziecięca,
- Józef Mehoffer – Dziwny ogród, witraże do katedry fryburskiej,
- Józef Pankiewicz – Japonka, Targ na kwiaty,
- Władysław Podkowiński – Dzieci w ogrodzie,
- Leon Wyczółkowski – Kopanie buraków (jedna z wersji), Rybacy (jedna z wersji),
- Julian Fałat – Krajobraz zimowy z rzeką,
- Kazimierz Stabrowski – Na tle witrażu,
- Jan Stanisławski – Topole nad wodą,
- Konrad Krzyżanowski – Chmury w Finlandii, Portret żony z kotem,
- Stanisław Witkiewicz – Willa pod Jedłami (bryła),
- Franciszek Mączyński, Tadeusz Stryjeński – Teatr Stary w Krakowie,
- Franciszek Mączyński – Pałac Sztuki w Krakowie,
- Gustaw Landau-Gutenteger – Willa pod Jabłoniami Kindermana w Łodzi.

III. Aktywność na lekcji

- Formuluje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Tworzy rozszerzone wypowiedzi literackie na temat sztuki
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Gromadzi i opracowuje materiały dotyczące omawianego dzieła
- Bierze udział w konkursach dotyczących historii sztuki
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę, kieruje pracą zespołu

IV. Systematyczność pracy

Bez błędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Wykazuje zainteresowania aktualnymi wydarzeniami artystycznymi

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – stopień dobry

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna podstawowe pojęcia i fakty dotyczące materiału objętego programem nauczania. Dobrze wykonuje zadania domowe samodzielnie formuluje odpowiedzi na pytania zadane przez nauczyciela, jest aktywny przy wykonywaniu zadań, w pracach zespołowych wykazuje się zaangażowaniem, a praca jego stanowi istotny wkład w pracę zespołu, systematycznie przygotowuje się do lekcji, Opanował przynajmniej 75 % materiału.

Dla kryteriów tej oceny dopuszcza się możliwość drobnych błędów i „usterek”.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonać analizy treści i formy omawianych na lekcjach dzieł sztuki, odpowiedzieć na związane z nim pytania. Podejmuje próby wypowiedziania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową. Potrafi dokonywać analiz porównawczych, wyciągać prawidłowe wnioski z wskazanych przez nauczyciela problemów.

III. Aktywność na lekcji

- Formułuje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Potrafi ukierunkowany przez nauczyciela (wskazówka, prosta odpowiedź) dokonywać analizy i syntezy poznawanych faktów historycznych.
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, jego praca stanowi istotny wkład w pracę zespołu
- Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA PODSTAWOWE – stopień dostateczny

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna co najmniej 55% materiału nauczania zgodnego z programem. Ze zrozumiałych względów „55%” to określenie częściowo umowne i elastyczne, tym niemniej jest oczywiste, że trudności w odpowiedzi na zadawane pytania i niemożność rozwiązywania stawianych przed uczniem problemów skutkuje właśnie niższą oceną. Uczeń posiada wiadomości i umiejętności łatwe do opanowania, niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu. Zna większość pojęć i terminów omawianych na lekcjach. Rozróżnia poznane na lekcjach style i kierunki oraz potrafi charakteryzować i rozpoznawać dzieła sztuki, zna twórczość najważniejszych artystów.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonywać analizy dzieł sztuki omawianych na lekcjach na poziomie dostatecznym. Uczeń jest w stanie dokonać podstawowej analizy i syntezy faktów pod kierunkiem nauczyciela. Po przeczytaniu tekstu źródłowego i uzyskaniu dodatkowych informacji jest w stanie odpowiedzieć na najprostsze pytania dotyczące postawionego problemu.

III. Aktywność na lekcji

W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym

Wykonuje proste zadania na poziomie średnim

Podejmuje próby wykonania niektórych prac indywidualnych nieobowiązkowo

Współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela

Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

Uczeń systematycznie przygotowuje się do lekcji, wykonuje zadania domowe

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA KONIECZNE – stopień dopuszczający

(uczeń, który nie spełnia tych wymagań, otrzymuje stopień niedostateczny):

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń musi znać przynajmniej 39% wymaganego programem materiału faktograficznego, z zastrzeżeniem umowności procentowego określenia tego zakresu. Powinno być oczywiste, że nieznaną „bazowych” informacji i faktów, ma „większy ciężar gatunkowy” niż niemożność odpowiedzi na bardziej złożone pytanie, czy rozwiązanie problemu. Zna chronologię sztuki, podstawowe kierunki, style oraz głównych artystów i ich najważniejsze dzieła.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

- Dla tej oceny nie jest wymagana umiejętność syntezy i oceny zjawisk artystycznych.
- Potrafi rozróżnić treść i formę dzieła sztuki,
- Potrafi chronologicznie uszeregować główne epoki i kierunki sztuki
- Uczeń potrafi dokonać prostej analizy dzieł sztuki omawianych na lekcjach

III. Aktywność na lekcji

Uczeń:

- jest aktywnym uczestnikiem zajęć;
- włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy ;
- włącza się w pracę zespołu zadaniowego, wykonując proste czynności pod kierunkiem kolegów;
- podejmuje się wykonywania prostych zadań
- przy pomocy nauczyciela odpowiada na zadane pytania z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Uczeń zazwyczaj przychodzi przygotowany na lekcje

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

1. Prace klasowe w formie testów lub dłuższych wypowiedzi pisemnych
2. Tzw. „kartkówki” z trzech ostatnich lekcji
3. „Slajdówki” – pokazy slajdów z reprodukcjami dzieł sztuki
4. Odpowiedzi ustne
5. Prace domowe
6. Różnego rodzaju projekty edukacyjne: referaty, prezentacje multimedialne, recenzje wystaw
7. Aktywność na lekcji
8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

Nieprzygotowania i zasady poprawiania ocen z prac klasowych

Uczeń ma prawo do zgłoszenia dwóch nieprzygotowań w semestrze.

Nieprzygotowanie ucznia nie obejmuje zapowiadanych wcześniej prac klasowych.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę pracy klasowej w ustalonym przez nauczyciela terminie. Poprawa sprawdzianu jest jedna, odbywa się nie później niż dwa tygodnie od pisania sprawdzianu przez klasę po raz pierwszy.

Jeśli uczeń był chory w pierwszym terminie pisania sprawdzianu, powinien napisać sprawdzian w terminie poprawkowym. Jeśli stan zdrowia ucznia na to nie pozwala, w porozumieniu z nauczycielem wyznaczony jest dodatkowy termin.

Zasady ustalania stopnia semestralnego i rocznego

- Uwzględniane są wszystkich ocen cząstkowych,
- Ocena końcowa nie jest wynikiem średniej arytmetycznej
- Waga ocen jest zróżnicowana - największy udział ocen z prac klasowych/testów sprawdzających opanowanie większej partii materiału
- Zgodność zasad wystawiania oceny semestralnej i rocznej są zgodne z wewnątrzszkolnym systemem oceniania

Stopień końcoworoczny wyższy od przewidywanego otrzyma uczeń, który zaliczy materiał przewidywanym na rok szkolny powtórnie i otrzyma wyższy stopień.